Raport privind cartografierea actorilor implicați în sprijinirea accesului la locuire pentru refugiații ucraineni
România
31 iulie 2025

Autori

Acest raport național a fost realizat de Smaranda Witec și Florin Lazăr (Asociația Școlilor de Asistență Socială din România și Universitatea din București, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială) pe baza cartografierii actorilor instituționali și non-instituționali care sprijină accesul refugiaților ucraineni la locuire în România.

Mulțumiri

Mulțumiri organizației Jesuit Refugee Service România, în mod special, Cătălin Albu, Bianca Albu și Georgiana Dănciulescu pentru implicarea consistentă în procesul de consultare, pentru expertiza oferită asupra contextului locuirii refugiaților ucraineni în România, precum și pentru procesul de colectare a datelor.

Proiect
Scaling the successful social inclusion and integration of Ukrainian refugees in Hungary, Romania and Slovakia through aninnovative multi-stakeholder cooperation
(Acronym SMART UA)
(Project number:ESF-SI-2024-UA-01-0074)

Cuprins

1. Rezumat 3
2. Introducere 3
3. Metodologie 5
3.1. Obiective
3.2. Instrument de cercetare
3.3. Criterii de selecție a respondenților
3.4. Limitări
4. Profilul actorilor 7
5. Activități de sprijin pentru locuire 7
5.1. Profilul organizațional al respondenților
5.2. Tipuri de activități și sprijin oferit
5.3. Numărul de refugiați sprijiniți
6. Bariere și provocări 11
6.1. Obstacole frecvent întâlnite în sprijinirea accesului la locuire
7. Colaborare și bune practici 13
7.1. Colaborarea cu alți actori
7.2. Exemple de bune practici în sprijinirea refugiaților ucraineni
8. Capacitate și nevoi 18
8.1. Surse de finanțare
8.2. Nevoi și priorități pentru îmbunătățirea sprijinului
8.3. Date și instrumente digitale
8.4. Implicarea în activitățile viitoare ale proiectului
8.5. Consimțământ privind utilizarea datelor
9. Incluziune și grupuri țintă 24
9.1. Grupuri sprijinite
9.2. Servicii adaptate
. **10. Concluzii și recomandări** 26
10.1. Lecții-cheie din cartografierea sprijinului pentru locuire
10.2. Obstacole și decalaje identificate
10.3. Perspective pentru implicare ulterioară
10.4. Recomandări
10.5. Acțiuni strategice pe termen scurt (0–6 luni)
10.6. Acțiuni strategice pe termen mediu (6–18 luni)
10.7. Acțiuni strategice pe termen lung (18+ luni)
10.8. Acțiuni specifice pe categorii de actori
10.9. Mesaj central
11. Anexe 29
Anexa 1: Lista organizațiilor care și-au dat consimțământul pentru publicarea datelor
Bibliografie 32

1. Rezumat

Cartografierea realizată în cadrul proiectului "Scaling the successful social inclusion and integration of Ukrainian refugees in Hungary, Romania and Slovakia through an innovative multi-stakeholder cooperation (SMART UA)", ESF-SI-2024-UA-01-0074, (WP2) a avut ca scop identificarea actorilor instituționali și non-instituționali care sprijină accesul refugiaților ucraineni la locuire în România, documentarea barierelor existente și colectarea de exemple de bune practici.

Cercetarea a avut un caracter exploratoriu și s-a desfășurat în perioada aprilie – iulie 2025 prin aplicarea unui chestionar online structurat (SurveyMonkey), completat de 28 de respondenți – reprezentanți ai 24 de autorități publice și ONG-uri. Din cele 24 de instituții participante, 6 și-au dat consimțământul ca datele să fie făcute publice. Datele colectate oferă o imagine de ansamblu asupra tipurilor de intervenții și a provocărilor din domeniul locuirii, dar nu au pretenția de a fi reprezentative la nivel național.

Constatări majore

- **Doar o treime dintre respondenți (9 din 28)** au indicat că sunt implicați activ în sprijinirea accesului la locuire; majoritatea intervențiilor sunt punctuale, iar soluțiile pe termen lung sunt limitate.
- **Lipsa locuințelor disponibile** și **costurile ridicate de închiriere** sunt barierele cel mai frecvent raportate (peste 80% dintre respondenți), urmate de lipsa unui cadru de coordonare și dificultăți birocratice.
- Colaborarea interinstituțională este **fragmentată**, iar utilizarea instrumentelor digitale este **neuniformă**, ceea ce limitează planificarea și monitorizarea intervențiilor.

Recomandări-cheie

- Crearea unor **mecanisme rapide de sprijin financiar** (ex. vouchere sau micro-granturi) pentru chirii și costuri conexe.
- **Consolidarea coordonării locale** prin grupuri interinstituționale funcționale și puncte focale desemnate.
- Dezvoltarea unei **baze de date digitale comune**, cu indicatori standardizați pentru urmărirea cazurilor și raportarea intervențiilor.

2. Introducere

Începând cu februarie 2022, războiul din Ucraina a generat una dintre cele mai ample crize umanitare din Europa. România, ca stat membru al Uniunii Europene și vecin direct al Ucrainei, a devenit atât spațiu de tranzit, cât și de stabilire temporară sau de durată pentru persoanele refugiate. La 30 iunie 2025**,** erau 188.273 de persoane refugiate din Ucraina înregistrate în România (UNHCR, 2025).

Recepția refugiaților ucraineni în România este multifațetată, cu aranjamente localizate și, în numeroase cazuri, cu găzduire în locuințe private de către familii (Breivik-Khan, 2025, p. 2). În plan european, Directiva 2001/55/CE și Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 au activat protecția temporară pentru persoanele strămutate din Ucraina. România a implementat acest cadru prin OUG nr. 15/2022**,** ulterior consolidată prin OUG nr. 96/2024 și modificări ulterioare, în contextul prelungirii protecției până la 4 martie 2026 (Guvernul României, 2022, 2024, 2025).

Potrivit studiului SEIS România 2024 (UNHCR, IOM & CNRR, 2024), la sfârșitul anului 2024, în România erau înregistrați 179.737 de refugiați ucraineni beneficiari ai protecției temporare. Studiul a fost realizat pe un eșantion de 1.008 persoane adulte din 25 de județe și Municipiul București și oferă date relevante privind condițiile de locuire, accesul la servicii și nevoile socio-economice ale refugiaților. Rezultatele evidențiază că un procent semnificativ dintre participanți au întâmpinat dificultăți legate de accesul la locuințe stabile, costuri ridicate de închiriere și lipsa unor soluții de sprijin pe termen lung.

În ceea ce privește distribuția tipurilor de locuire, datele disponibile indică o preponderență a găzduirii în spații private față de centrele colective. Conform unui raport operațional al UNHCR din aprilie 2024, aproximativ 450 de refugiați erau cazați în centre colective publice (în județele București, Arad, Galați și Vâlcea), în timp ce circa 4.900 beneficiau de găzduire în unități private – hoteluri, apartamente sau alte spații intermediare – în special în județele Constanța și Vâlcea (UNHCR, 2024). Aceste date subliniază presiunea asupra sectorului privat de locuire și necesitatea dezvoltării unor mecanisme publice complementare și sustenabile de sprijin locativ.

Cu toate acestea, în ciuda cadrului legal favorabil, accesul efectiv la locuire adecvată rămâne o provocare majoră. Sprijinul oferit prin programul „50/20” a fost restructurat, iar multe soluții inițiale de urgență (spații universitare, cazare oferită de voluntari sau inițiative locale) nu au evoluat în modele sustenabile. Problemele frecvente includ lipsa locuințelor accesibile, refuzul proprietarilor de a închiria refugiaților, bariera lingvistică, lipsa unei rețele naționale de sprijin, dar și stigmatizarea în unele comunități gazdă (Asociația Social Incubator, 2023).

Date și analize independente arată că, în vara anului 2023, majoritatea celor 94–95 de mii de ucraineni aflați în România erau concentrați în București, Constanța–Năvodari și Brașov, acolo unde, în primul an al crizei, au existat mai multe locuințe disponibile (Expert Forum, 2023). În aceeași perioadă, sistemul de sprijin financiar pentru cazare „50/20” a funcționat cu disfuncționalități documentate **–** „absența unor mecanisme stricte de monitorizare a condus la abuzuri și rețineri nejustificate ale sumelor de către gazde” (Expert Forum, 2023, p. 4) – ceea ce a afectat stabilitatea locativă a refugiaților; ulterior, mecanismul a fost modificat în 2023 (Radio Europa Liberă România, 2024).

Un exemplu de răspuns concret la problema locuirii a fost oferit de Habitat for Humanity România, care a implementat un program de chirie socială: „Începând din iunie 2022, cu o capacitate de 30 de apartamente pentru familiile ucrainene, programul a sprijinit peste 100 de refugiați, dintre care 60 % sunt acum complet integrați în România” (Habitat for Humanity, 2024, p. 3).

Profilul demografic al refugiaților rămâne atipic: „În toate țările-gazdă, cel puțin 70% dintre adulții refugiați ucraineni sunt femei, iar 30% sunt minori” (OECD, 2023, p. 3). Studiile realizate în România și Moldova confirmă, de asemenea, prezența unei ponderi ridicate de tineri și părinți tineri, cu nevoi conexe de locuire, îngrijire a copiilor și sprijin pentru venit, care influențează tranziția de la soluții de urgență la cele pe termen mediu (Norwegian Refugee Council, 2023).

Transformările pieței locuirii și ale pieței muncii după 2022 au făcut ca România să treacă de la o țară de tranzit la una de ședere mai îndelungată pentru zeci de mii de refugiați ucraineni. Această schimbare a crescut presiunea asupra locuințelor accesibile și a demonstrat necesitatea „mecanismelor de sprijin predictibile, a coordonării interinstituționale și a unor instrumente de monitorizare” (HIAS & CSCM, 2023, p. 5) pentru a asigura trecerea de la soluțiile de urgență (găzduire voluntară, campusuri universitare) la modele sustenabile de locuire.

În plan european, aceste provocări sunt similare cu cele întâlnite în alte state gazdă precum Polonia, Ungaria sau Slovacia. În acest cadru, proiectul SMART UA își propune o cartografiere transnațională a actorilor care contribuie la integrarea refugiaților ucraineni, cu accent pe accesul la locuire și pe identificarea de bune practici și modele replicabile.

Scopul acestei cercetări este de a identifica actorii-cheie, dificultățile întâmpinate și oportunitățile existente în sprijinirea accesului la locuire pentru refugiații ucraineni în România. Datele au fost colectate în lunile iunie-iulie 2025, printr-un chestionar structurat adresat actorilor instituționali și non-instituționali care intervin în domeniul locuirii (autorități locale, ONG-uri, inițiative comunitare, furnizori de locuințe etc.) ([Metodologie SMART UA, 2025]).

Cartografierea actorilor implicați în sprijinirea accesului la locuire pentru refugiații ucraineni în România se înscrie în cadrul pachetului de lucru WP2 din proiectul SMART UA, derulat în parteneriat cu institute de cercetare din România, Ungaria și Slovacia. Această cercetare contribuie la înțelegerea barierelor sistemice, sprijină formularea de politici informate și fundamentează dezvoltarea de instrumente practice pentru actori locali și internaționali implicați în sprijinirea refugiaților.

3. Metodologie

Cartografierea actorilor relevanți în domeniul locuirii pentru refugiații ucraineni în România a fost realizată în cadrul pachetului de lucru WP2 al proiectului SMART UA, în perioada 7-22 iulie 2025. Această etapă a avut un caracter exploratoriu și cantitativ, bazându-se pe un chestionar autocompletat de respondenți, urmărind identificarea și analiza tipurilor de intervenții, percepțiilor și provocărilor întâlnite de organizațiile și instituțiile implicate în sprijinirea accesului la locuire pentru beneficiarii protecției temporare.

3.1. Obiective

Cercetarea a urmărit:

- să identifice **actorii instituționali și non-instituționali** care contribuie, direct sau indirect, la sprijinirea refugiaților ucraineni în accesarea locuirii;
- să documenteze **modalitățile concrete de intervenție** și **resursele implicate**;
- să surprindă **percepțiile asupra barierelor sistemice**, nevoilor și posibilelor soluții;
- să adune exemple de **inițiative locale** relevante sau replicabile.

3.2. Instrument de cercetare

Instrumentul principal utilizat a fost un chestionar, elaborat în limba engleză și tradus în limba română, conținând întrebări închise și deschise, grupate în cinci secțiuni tematice: profilul organizației, activitatea în domeniul locuirii, obstacole întâlnite, cooperarea cu alți actori și exemple de bune practici.

Chestionarul a fost completat online, prin platforma SurveyMonkey**,** în perioada 7–22 iulie 2025**.** Distribuirea chestionarului către respondenți a fost realizată de JRS România, prin email, fiind urmată de apeluri telefonice de reamintire pentru a crește rata de răspuns.

3.3. Criterii de selecție a respondenților

Au fost invitați să răspundă actori care:

- sunt implicați activ sau intermitent în sprijinirea refugiaților ucraineni în ceea ce privește accesul la locuire**;**
- activează la nivel local, județean sau național**,** în orașe cu prezență semnificativă a refugiaților;
- reprezintă autorități publice**,** organizații non-guvernamentale**,** inițiative civice**,** furnizori de locuințe**,** rețele de voluntari sau alți actori relevanți.

Cercetarea nu a urmărit reprezentativitatea națională, ci **diversitatea tipurilor de actori și experiențe**.

3.4. Limitări

- Volumul de răspunsuri este redus, raportat la dimensiunea potențială a câmpului de analiză;
- Teritorial, acoperirea este inegală, concentrată în zonele urbane și centrele cu densitate mai mare de refugiați;
- Informațiile obținute sunt auto-raportate și reflectă percepțiile și experiențele actorilor, nu experiențele directe ale refugiaților.

4. Profilul actorilor

Chestionarul a fost completat de un număr total de **28 de respondenți**, reprezentând **organizații și instituții implicate în sprijinirea refugiaților ucraineni în România**, în special în domeniul accesului la locuire. Datele au fost colectate în perioada **7–22 iulie 2025**, prin platforma **SurveyMonkey**, ca parte a procesului de cartografiere derulat în cadrul proiectului **SMART UA**.

Tipologia actorilor incluși este **diversă**, reflectând caracterul policentric al intervenției în domeniul locuirii în context umanitar. Respondenții au reprezentat, în principal:

- **Autorități publice locale**, inclusiv direcții de asistență socială (ex: DGASPC Giurgiu, Direcția de Asistență Socială Brașov, DAS Arad);
- **Organizații neguvernamentale**, precum Asociația Habitat for Humanity România sau Asociația Carmelitanele Misionare;
- **Instituții sau rețele cu implicare punctuală** în facilitarea accesului la locuințe, inclusiv prin sprijin logistic, intermediere sau activități comunitare.

Distribuția geografică este **relativ variată**, dar concentrată în județe și municipii cu o prezență mai ridicată a refugiaților ucraineni, precum: **Arad, Botoșani Brașov, București, Caraș-Severin, Constanța, Galați, Giurgiu, Ilfov, Maramureș, Satu-Mare, Suceava, Tulcea** sau **Vâlcea**.

Informațiile furnizate de respondenți indică o **diversitate de localități și forme organizaționale**, însă o parte dintre aceștia au completat **doar parțial câmpurile de identificare**, iar în unele cazuri au fost introduse doar denumiri generice, adrese sau simboluri („-”, „TOTAL”). Acest lucru limitează posibilitatea de **clasificare formală** și completă a eșantionului.

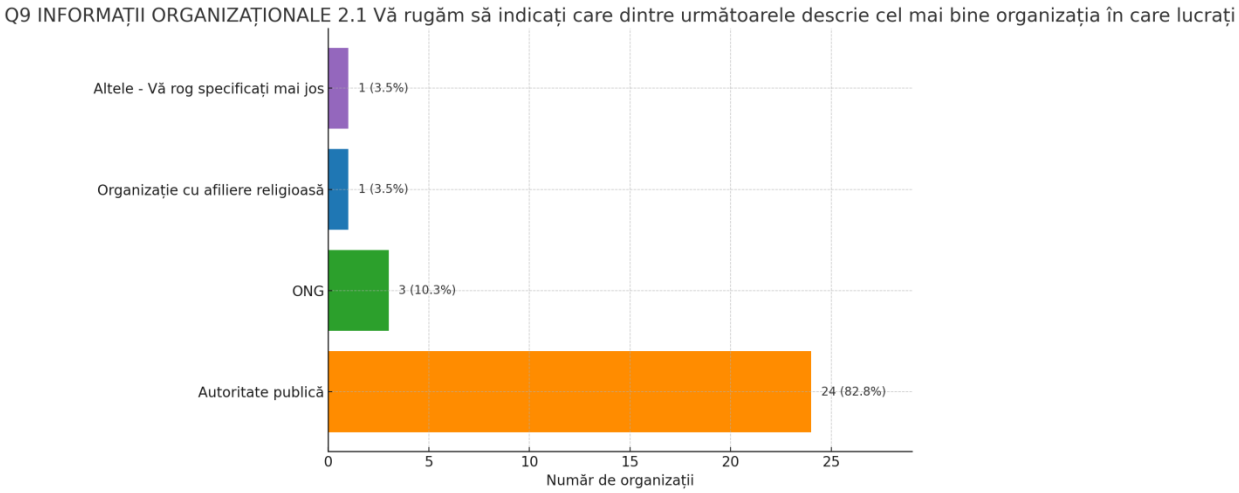
În concluzie, eșantionul este tratat ca fiind **exploratoriu**, cu valoare informativă crescută prin prisma **distribuției teritoriale** și **caracterului variat al actorilor chestionați**, dar **fără pretenții de reprezentativitate instituțională sau tipologică** la nivel național.

5. Activități de sprijin pentru locuire

5.1. Profilul organizațional al respondenților

Din totalul de 28 de chestionare completate, cele mai multe provin din partea autorităților publice – 20 de instituții – unele dintre acestea completând mai mult de un chestionar (în total, 24 de răspunsuri). Aceste autorități includ direcții de asistență socială, direcții generale de asistență socială și protecția copilului, precum și alte entități administrative implicate în sprijinirea refugiaților. Restul eșantionului este compus din 4 organizații neguvernamentale (ONG-uri) dintre care una este organizație cu afiliere religioasă.

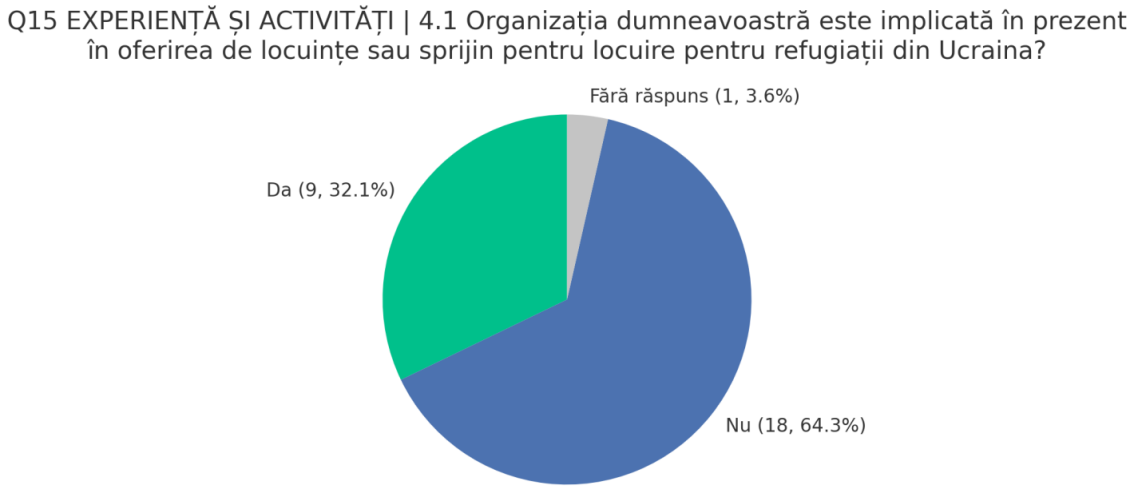
Clasificarea este realizată pe baza răspunsurilor la întrebarea Q9. Predominanța instituțiilor publice reflectă rolul major pe care administrația locală îl joacă în gestionarea accesului la locuire pentru refugiații ucraineni.

5.2. Tipuri de activități și sprijin oferit

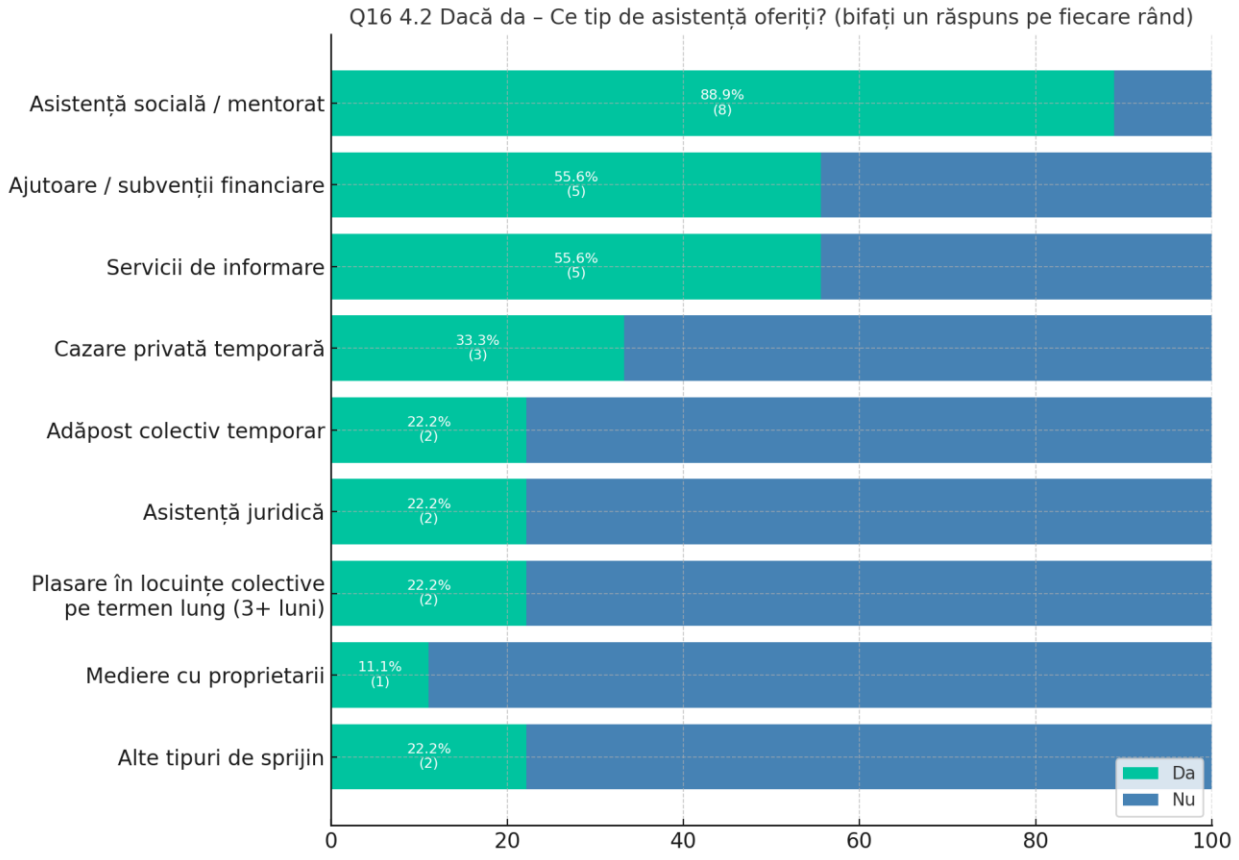
La întrebarea Q15 privind implicarea actuală în oferirea de sprijin pentru locuire pentru refugiați, din 27 de răspunsuri din 28, **18 organizații** au indicat că nu sunt implicate în prezent în astfel de activități și doar 9 **organizații** au indicat că sunt implicate în prezent în astfel de activități.

Graficul de mai jos ilustrează distribuția procentuală a răspunsurilor, evidențiind faptul că doar o treime dintre organizațiile participante sunt direct angajate în sprijinul locativ. Această proporție subliniază caracterul limitat al implicării active, în ciuda contextului de criză umanitară extinsă.

Din cei 9 respondenți activi în sprijinirea accesului la locuire, s-au raportat următoarele tipuri de intervenții (Q16):

- **Asistență socială / mentorat**: 8 respondenți (88,9%)
- **Ajutoare / subvenții financiare**: 5 respondenți (55,6%)
- **Servicii de informare**: 5 respondenți (55,6%)
- **Cazare privată temporară**: 3 o respondenți (33,3%)
- **Adăpost colectiv temporar**: 2 respondenți (22,2%)
- **Asistență juridică**: 2 respondenți (22,2%)
- **Plasare în locuințe colective pe termen lung (3+ luni)**: 2 respondenți (22,2%)
- **Mediere cu proprietarii**: 1 respondent (11,1%)
- **Alte tipuri de sprijin**: 2 respondenți (22,2%)

Aceste rezultate indică faptul că cele mai frecvente intervenții sunt de natură socială și informativă, în timp ce soluțiile de locuire pe termen lung și intervențiile juridice sunt mai puțin întâlnite. Diversitatea intervențiilor reflectă complexitatea nevoilor și adaptarea variabilă a actorilor în funcție de resursele disponibile.

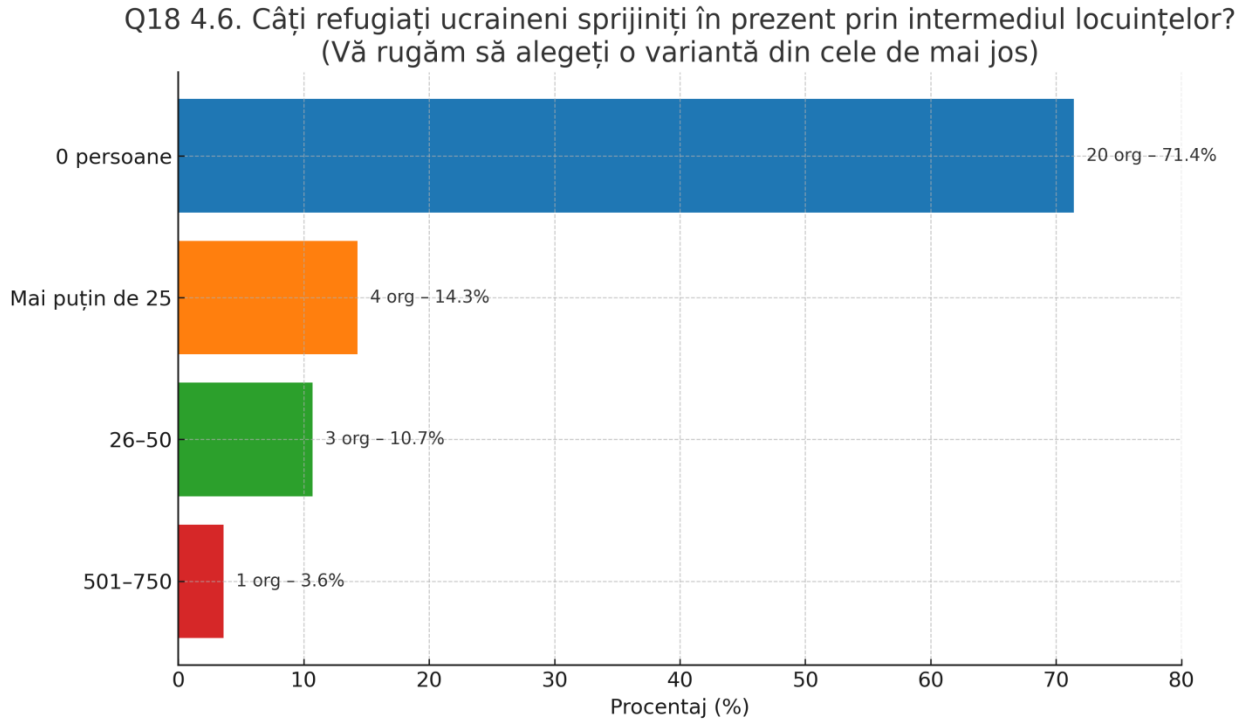
5.3. Numărul de refugiați sprijiniți

Răspunsurile la întrebarea privind numărul actual de refugiați ucraineni sprijiniți prin activități legate de locuire arată că majoritatea respondenților (20 din 28 – 71,4%) nu oferă în prezent niciun tip de sprijin în acest domeniu**.**

Dintre respondenții care desfășoară intervenții:

- **4 respondenți (14,3%)** oferă sprijin pentru **mai puțin de 25 de persoane**;
- **3 respondenți (10,7%)** sprijină **între 26 și 50 de persoane**;
- **1 respondent (3,6%)** a raportat sprijin pentru **între 501 și 750 de persoane**.

Această distribuție evidențiază caracterul **limitat și fragmentat** al sprijinului oferit, concentrat preponderent în cazuri punctuale. Doar un singur respondent indică o intervenție la scară extinsă, ceea ce sugerează **provocări de capacitate și o acoperire redusă** a nevoilor locative ale refugiaților ucraineni.

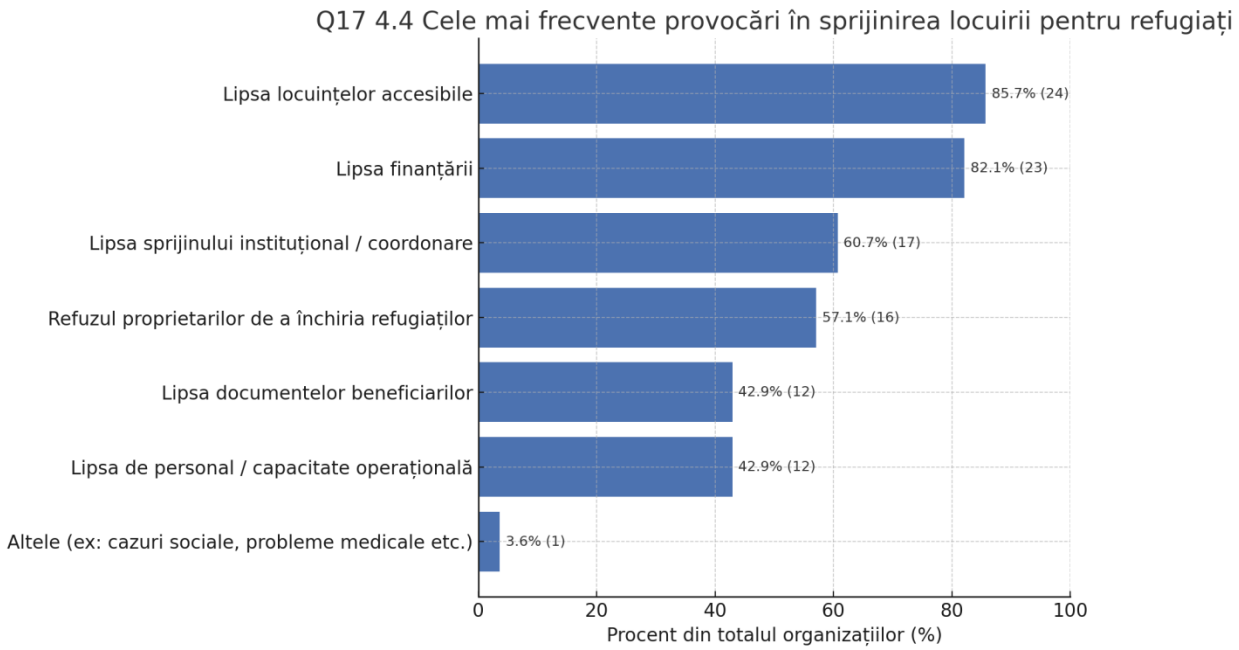
6. Bariere și provocări

6.1. Obstacole frecvent întâlnite în sprijinirea accesului la locuire

- **24 respondenți (85,7%)** au menționat **lipsa locuințelor disponibile sau adecvate**;
- **23 respondenți (82,1%)** au raportat dificultăți legate de **acoperirea costurilor de închiriere**;
- **17 respondenți (60,7%)** au indicat **lipsa sprijinului instituțional** sau a unui cadru coordonat;
- **16 respondenți (57,1%)** au semnalat **refuzul proprietarilor de a închiria refugiaților**;
- **12 respondenți (42,9%)** au menționat **imposibilitatea refugiaților de a furniza documente** cerute de proprietari;
- **12 respondenți (42,9%)** au indicat **lipsa de personal sau capacitate operațională** în cadrul instituției.

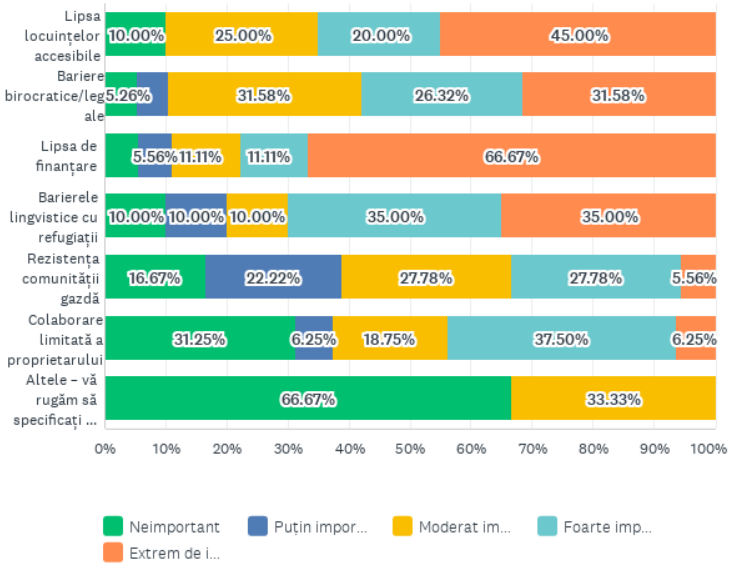
Un răspuns deschis (3,6%) a menționat provocări suplimentare legate de **cazuri sociale complexe, lipsa școlarizării și dificultăți psihologice** în rândul beneficiarilor.

Graficul de mai jos sintetizează vizual gradul de importanță atribuit fiecărei provocări, evidențiind faptul că **lipsa locuințelor accesibile** și **lipsa finanțării** sunt cele mai frecvent considerate „foarte importante” sau „extrem de importante” de către respondenți — în total **peste 65%** din răspunsuri pentru fiecare dintre acestea.

În completarea listei de obstacole menționate mai sus, întrebarea Q17 a explorat **percepția privind gravitatea** unor probleme-cheie, cerând organizațiilor să le evalueze pe o scală de tip Likert, gradul de importanță perceput.

Q17 4.4 Cât de importante sunt următoarele provocări cu care se confruntă organizația dumneavoastră în furnizarea de sprijin pentru locuințe refugiaților ucraineni?

Cele mai presante provocări, după acest criteriu, au fost:

În privința provocărilor întâmpinate**,** lipsa locuințelor disponibile a fost evaluată drept **„**extrem de importantă" de către 9 respondenți**,** iar alți 4 au considerat-o „foarte importantă"**.** În total, 13 respondenți din 19 au identificat această problemă ca fiind critică. Doar 2 respondenți au indicat că aceasta nu reprezintă o provocare semnificativă

Lipsa de finanțare a fost identificată drept o provocare extrem de importantă de către 13 respondenți. Alți 2 respondenți au considerat-**o** foarte importantă, în timp ce doar 2 au indicat-o ca moderat importantă, iar câte unul a evaluat-o drept puțin importantă sau neimportantă**.** Aceste date reflectă percepția majoritară că lipsa finanțării reprezintă un obstacol critic în asigurarea sprijinului pentru locuire.

Barierele birocratice sau legislative au fost considerate o provocare extrem de importantă de către 7 respondenți**,** iar alți 5 le-au evaluat ca fiind foarte importante**.** 6 respondenți au indicat această barieră ca fiind de importanță moderată, în timp ce doar câte unul a apreciat-o drept puțin importantă sau neimportantă**.** Astfel, pentru majoritatea respondenților, barierele administrative reprezintă un obstacol semnificativ în sprijinirea accesului la locuire.

Provocarea legată de **colaborarea limitată a proprietarilor** a fost considerată foarte importantă de către 6 respondenți și extrem de importantă de către unul singur. Totuși**,** 8 respondenți au indicat că această problemă este neimportantă**,** iar alți 4 au evaluat-o drept moderat sau puțin importantă. Aceste date sugerează că percepția asupra disponibilității colaborării din partea proprietarilor variază semnificativ între organizații și contexte locale.

În ceea ce privește **rezistența comunității gazdă**, doar 1 respondent a considerat această provocare ca fiind extrem de importantă, iar 6 respondenți au evaluat-o drept foarte importantă. Alți 5 au considerat-o moderat importantă, în timp ce restul de 8 respondenți au clasificat-o ca fiind puțin importantă (5) sau neimportantă (3). Rezultatele indică percepții variate, sugerând că această problemă este resimțită mai accentuat doar în anumite contexte locale.

Barierele lingvistice au fost considerate o provocare **extrem de importantă** de către 7 respondenți, iar alți 8 le-au evaluat ca fiind foarte importante. În total, 15 dintre cei 20 de respondenți percep barierele lingvistice ca fiind obstacole majore. Doar 2 respondenți le-au considerat moderat importante, iar alți 4 au indicat că sunt puțin importante sau neimportante**.**

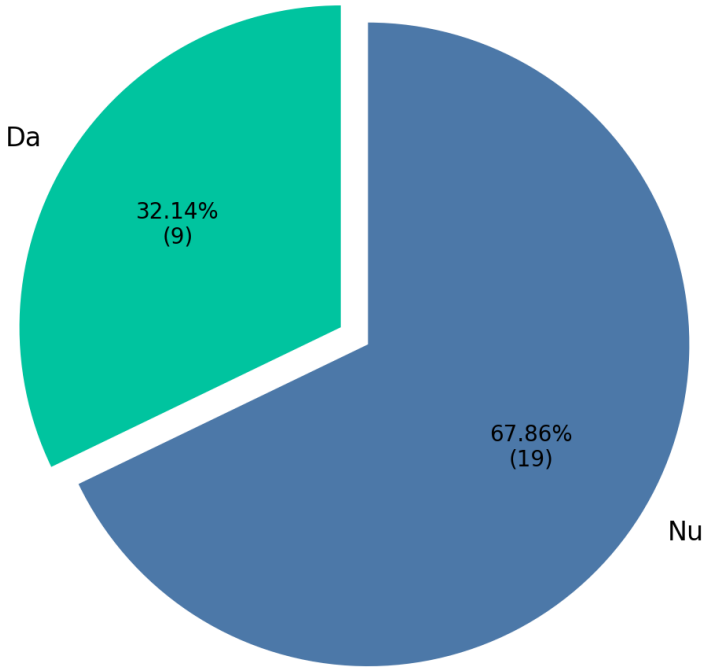
7. Colaborare și bune practici

Întrebările privind colaborarea interinstituțională au avut o rată mai scăzută de completare, fiind formulate preponderent sub formă deschisă.

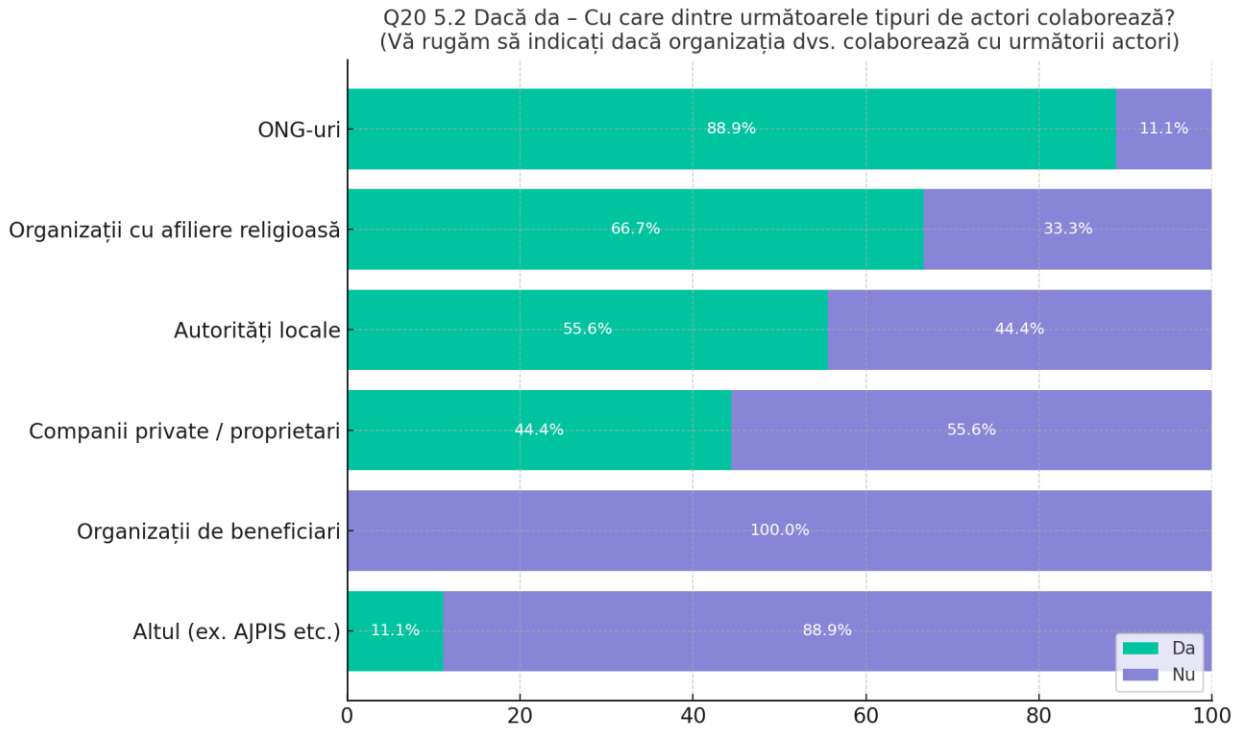
7.1. Colaborarea cu alți actori

La întrebarea privind colaborarea cu alți actori în furnizarea de ajutor pentru locuire (Q19), doar **9 dintre cei 28 de respondenți** (**32,1%**) au declarat că desfășoară astfel de colaborări, în timp ce **19 respondenți** (**67,9%**) au indicat că **nu colaborează** în acest domeniu. Aceste date confirmă caracterul punctual și limitat al parteneriatelor interinstituționale în sprijinirea accesului la locuire pentru refugiați.

Q19 CELE MAI BUNE PRACTICI ȘI COLABORARE 5.1
Organizația dvs. colaborează cu alți actori în furnizarea de ajutor pentru locuire refugiaților ucraineni?

Dintre cei 9 respondenți care au declarat că desfășoară colaborări în sprijinirea accesului la locuire, cele mai frecvent menționate tipuri de parteneri sunt **ONG-urile** (8 mențiuni – 88,9%), urmate de **organizațiile religioase** (6 mențiuni – 66,7%) și **autoritățile locale** (5 mențiuni – 55,6%). Colaborarea cu **companiile private sau proprietarii** este raportată de 4 respondenți (44,4%), în timp ce **nicio organizație** nu a menționat colaborarea cu **organizații de beneficiari**. Un singur respondent a indicat colaborarea cu alți actori, precum AJPIS Maramureș, Oficiul Român pentru Imigrări [denumirea actuală: Inspectoratul General pentru Imigrări] sau Centrul Regional pentru Cazare a Solicitanților de Azil [denumirea actuală: Centrul Regional de Proceduri și Cazare a Solicitanților de Azil].

Organizațiile respondente au fost invitate să evalueze calitatea colaborării cu diferite categorii de actori în furnizarea sprijinului pentru locuire, utilizând o scală de la „foarte eficientă” la „deloc eficientă”. Rezultatele relevă variații semnificative în funcție de tipul actorului menționat, dar și diferențe în gradul de completare a acestei secțiuni (între 21 și 25 de răspunsuri pentru fiecare tip de actor din totalul de 28 de respondenți).

Colaborarea cu **autoritățile locale** și cu **ONG-urile** este percepută în general pozitiv: 21 din 25 de respondenți (75%) au evaluat cooperarea ca fiind „eficientă” sau „foarte eficientă”, iar doar 1 organizație a considerat-o „deloc eficientă” (3,6%). Aceste parteneriate par a fi cele mai solide și răspândite în rândul respondenților.

În ceea ce privește **organizațiile religioase**, 24 de respondenți au răspuns, dintre care 19 (67,9%) au oferit evaluări pozitive (eficientă sau foarte eficientă), însă 3 respondenți (10,7%) au declarat că nu colaborează deloc cu acest tip de actor.

Colaborarea cu **companiile private sau proprietarii** este mai fragmentară: doar 4 respondenți (14,3%) au evaluat-o ca „foarte eficientă”, iar 5 (17,9%) au menționat că nu au deloc o colaborare cu acest tip de actor. Totodată, 6 respondenți (21,4%) au indicat o eficiență redusă („puțin” sau „deloc” eficientă).

O situație similară este observată în cazul **organizațiilor beneficiariarilor**, unde doar 11 dintre 21 de respondenți (39,3% din totalul de 28) au evaluat colaborarea ca „eficientă" sau „foarte eficientă". Totodată, 4 respondenți (14,3%) au declarat că nu colaborează cu astfel de entități.

În cazul **altor actori**, doar 7 respondenți au furnizat un răspuns, dintre care 3 (10,7%) au indicat o colaborare eficientă, în timp ce 2 au raportat lipsa totală a unei colaborări, iar 2 au evaluat-o ca fiind „deloc eficientă".

Aceste date sugerează că, deși unele forme de colaborare sunt bine dezvoltate, în special cu autoritățile locale și ONG-urile, parteneriatele cu alți actori – în special cei din mediul privat sau formați din beneficiari – sunt mai limitate și adesea percepute ca fiind ineficiente sau inexistente.

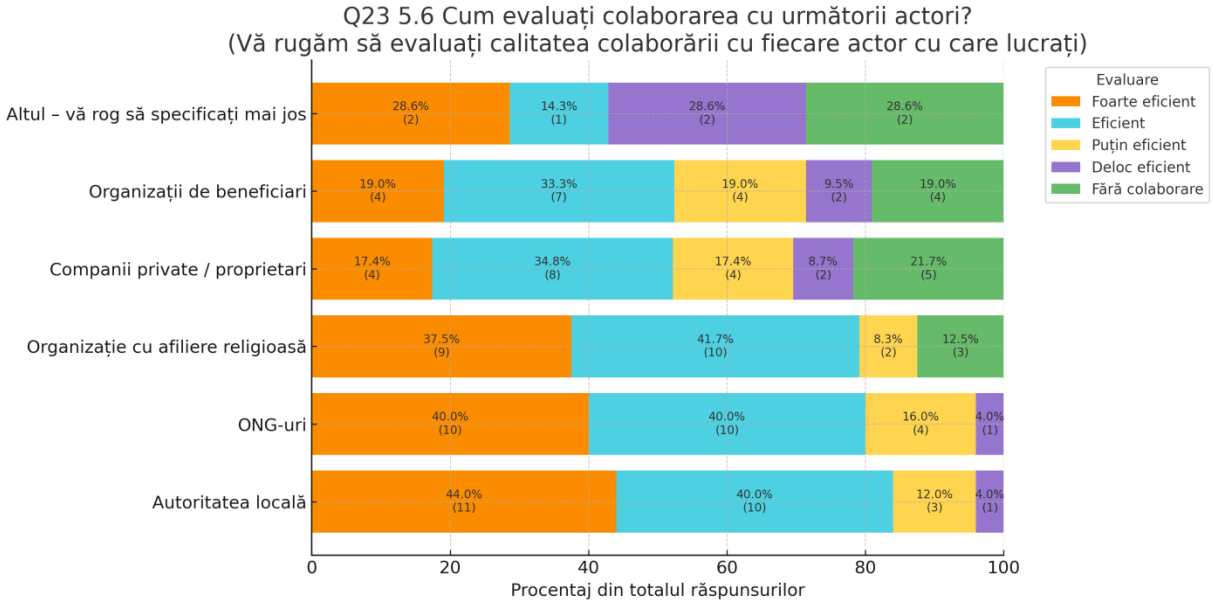
Datele centralizate sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Actor	Foarte eficient	Eficient	Puțin eficient	Deloc eficient	Fără colaborare	Non-răspunsuri	Total (din 28)
Autoritate locală	11 (39.3%)	10 (35.7%)	3 (10.7%)	1 (3.6%)	0 (0%)	3 (10.7%)	28
ONG-uri	10 (35.7%)	10 (35.7%)	4 (14.3%)	1 (3.6%)	0 (0%)	3 (10.7%)	28
Organizații religioase	9 (32.1%)	10 (35.7%)	2 (7.1%)	0 (0%)	3 (10.7%)	4 (14.3%)	28
Companii / proprietari	4 (14.3%)	8 (28.6%)	4 (14.3%)	2 (7.1%)	5 (17.9%)	5 (17.9%)	28
Organizații de beneficiari	4 (14.3%)	7 (25.0%)	4 (14.3%)	2 (7.1%)	4 (14.3%)	7 (25.0%)	28
Alt actor	2 (7.1%)	1 (3.6%)	0 (0%)	2 (7.1%)	2 (7.1%)	21 (75.0%)	28

Aceste date confirmă următoarele:

- Cooperarea cu **autoritățile locale și ONG-uri** este percepută ca fiind eficientă sau foarte eficientă de **75% dintre respondenți** în ambele cazuri.
- Colaborarea cu **organizații religioase** este de asemenea bine evaluată de **67.8%** (19 din 28).

- Evaluările pentru **companii private** și **organizații de beneficiari** sunt mai scăzute, iar proporția celor care **nu colaborează** cu acești actori sau **nu au răspuns** este semnificativă (peste 30% în fiecare caz).
- În ceea ce privește colaborările cu **alți actori** (precum instituții publice centrale sau regionale), doar 7 respondenți au furnizat o evaluare.

În concluzie, **autoritățile locale** sunt percepute drept cei mai eficienți parteneri în sprijinirea accesului la locuire, cu aproape 70% dintre respondenți apreciind colaborarea ca eficientă sau foarte eficientă. **ONG-urile** urmează îndeaproape, deși cu o ușoară creștere a răspunsurilor critice. În schimb, **colaborarea cu sectorul privat și organizațiile informale** este fie slab evaluată, fie inexistentă pentru un număr semnificativ de organizații.

Aceste diferențe indică un dezechilibru în structura parteneriatelor și subliniază necesitatea consolidării colaborării cu actori economici, religioși sau de tip grassroots pentru o abordare integrată în domeniul sprijinului locativ acordat refugiaților.

Pe lângă identificarea tipurilor de parteneri, chestionarul a explorat și domeniile concrete în care are loc colaborarea dintre organizațiile implicate. Cele mai frecvente arii de cooperare includ furnizarea de informații (7 mențiuni), cazarea temporară (5 mențiuni) și asistența socială (6 mențiuni), urmate de sprijin juridic (3 mențiuni) și mediere cu proprietarii (2 mențiuni). Graficul de mai jos reflectă aceste domenii și frecvența cu care au fost menționate de respondenți.

7.2. Exemple de bune practici în sprijinirea refugiaților ucraineni

Deși majoritatea organizațiilor participante nu au raportat inițiative detaliate, mai multe exemple concrete au fost menționate, ilustrând practici de succes în sprijinirea accesului la locuire și servicii conexe pentru refugiații ucraineni. Acestea evidențiază capacitatea sectorului public și neguvernamental de a coopera și de a inova în contexte de urgență.

La întrebarea privind existența unor programe considerate drept **bune practici**, **9 dintre cei 28 de respondenți** (**32,1%**) au declarat că au derulat astfel de inițiative, în timp ce **19 respondenți** (**67,9%**) au răspuns negativ. Acest rezultat sugerează că, deși există exemple de intervenții remarcabile, acestea rămân **limitate ca frecvență** și distribuite inegal între organizațiile active în sprijinirea accesului la locuire.

Cei 9 respondenți care au declarat că au derulat inițiative considerate exemple de bună practică în sprijinirea accesului la locuire pentru refugiații ucraineni descriu o gamă variată de intervenții – de la mobilizarea rapidă a resurselor la nivel local, până la dezvoltarea unor mecanisme instituționale și parteneriate multisectoriale:

1. Centre Blue Dot și parteneriate internaționale

Centrul Blue Dot, creat în parteneriat cu UNICEF și ANPDCA, în colaborare cu autorități județene și locale, a fost implementat la punctul de frontieră din Sighetu Marmației. Acesta a oferit sprijin integrat pentru copiii refugiați și familiile lor, incluzând consiliere, suport emoțional și coordonare cu Poliția de Frontieră și Inspectoratul pentru Imigrări. Copiii și persoanele vulnerabile au fost preluate și cazate în locații specializate, beneficiind de servicii minime de bază.

2. Platforme de coordonare locală

În județul Suceava, Inspectoratul pentru Situații de Urgență (ISU) a inițiat un grup de comunicare pe WhatsApp pentru instituțiile statului și ONG-uri. Acest canal a facilitat identificarea rapidă a cazurilor urgente și distribuirea eficientă a resurselor de sprijin și cazare.

3. Implicarea administrației locale

La nivelul Sectorului 2 din București, a fost adoptată Hotărârea Consiliului Local nr. 321/2024, care prevede, prin Anexa 2, un mecanism specific de acordare a ajutoarelor comunitare pentru plata chiriei în cazuri de urgență (inclusiv pentru refugiați afectați de situații excepționale).

4. Inițiative comunitare și voluntariat

Mai multe organizații au raportat implicarea voluntarilor în facilitarea accesului la locuință pentru refugiați. Printre activități s-au numărat identificarea de locuințe pe grupuri online, contactarea proprietarilor și chiar însoțirea refugiaților la vizionări, cu rol de traducători și mediatori.

5. Cooptarea proprietarilor privați
Într-o altă inițiativă eficientă, proprietari de pensiuni și vile au fost cooptați pentru a oferi cazare persoanelor refugiate, în lipsa unor spații instituționale suficiente.

6. Traducători și sprijin pentru comunicare
Colaborarea cu societatea civilă a permis mobilizarea de traducători pentru facilitarea comunicării dintre refugiați și autorități sau comunitatea locală, răspunzând astfel unei nevoi critice în procesul de integrare.

7. Social Rental Program
Un alt exemplu menționat a fost programul „Social Rental Program", destinat sprijinirii accesului la locuință în regim de închiriere subvenționată, deși detaliile concrete privind implementarea acestuia au fost limitate.

Aceste exemple reflectă un grad ridicat de **adaptabilitate locală și parteneriat între sectoare**, în special acolo unde au fost mobilizate rapid resurse comunitare sau unde sprijinul instituțional a fost dublat de implicarea voluntarilor.

8. Capacitate și nevoi

8.1. Surse de finanțare

Pentru o imagine de ansamblu asupra sustenabilității financiare a organizațiilor implicate, datele de mai jos sintetizează tipurile de surse de finanțare raportate. **Majoritatea respondenților (21 din 28 – 75%)** declară că beneficiază de finanțare guvernamentală, ceea ce reflectă o dependență semnificativă de fondurile publice. Finanțarea din partea Uniunii Europene este raportată de **9 respondenți** (32,1%), iar alte surse – private, comunitare sau internaționale – sunt mai puțin frecvente.

Distribuția completă este următoarea:

- **Finanțare guvernamentală** – 21 respondenți (75,0%)
- **Finanțare din partea Uniunii Europene** – 9 respondenți (32,1%)
- **Surse individuale / comunitare** – 6 respondenți (21,4%)
- **Alte venituri proprii** – 6 respondenți (21,4%)
- **Donatori și organizații internaționale** – 5 respondenți (17,9%)
- **Finanțare din sectorul privat** – 3 respondenți (10,7%)
- **Alte surse (ex. bugete locale, consilii județene)** – 3 respondenți (10,7%)

Aceste date evidențiază o concentrare a finanțării în jurul surselor publice naționale și europene, cu un aport relativ redus din partea sectorului privat sau a finanțărilor comunitare. Această dependență poate

influența flexibilitatea și capacitatea de inovație a organizațiilor în gestionarea nevoilor locative ale refugiaților.

8.2. Nevoi și priorități pentru îmbunătățirea sprijinului

Organizațiile participante au fost invitate să reflecteze asupra formelor de sprijin care le-ar putea ajuta să își îmbunătățească activitatea în domeniul locuirii pentru refugiații ucraineni. Răspunsurile lor evidențiază o nevoie pronunțată de resurse financiare, dar și o cerere clară pentru consolidare instituțională și operațională.

Finanțarea pentru locuire se conturează ca fiind cea mai frecvent menționată nevoie prioritară. Mai mult de jumătate dintre respondenți – 15 din 28 (aproximativ 54%) – o consideră esențială sau foarte utilă pentru continuarea și extinderea serviciilor oferite. Dintre acestea, 12 respondenți o plasează în categoria „esențial", subliniind caracterul vital al acestui tip de sprijin.

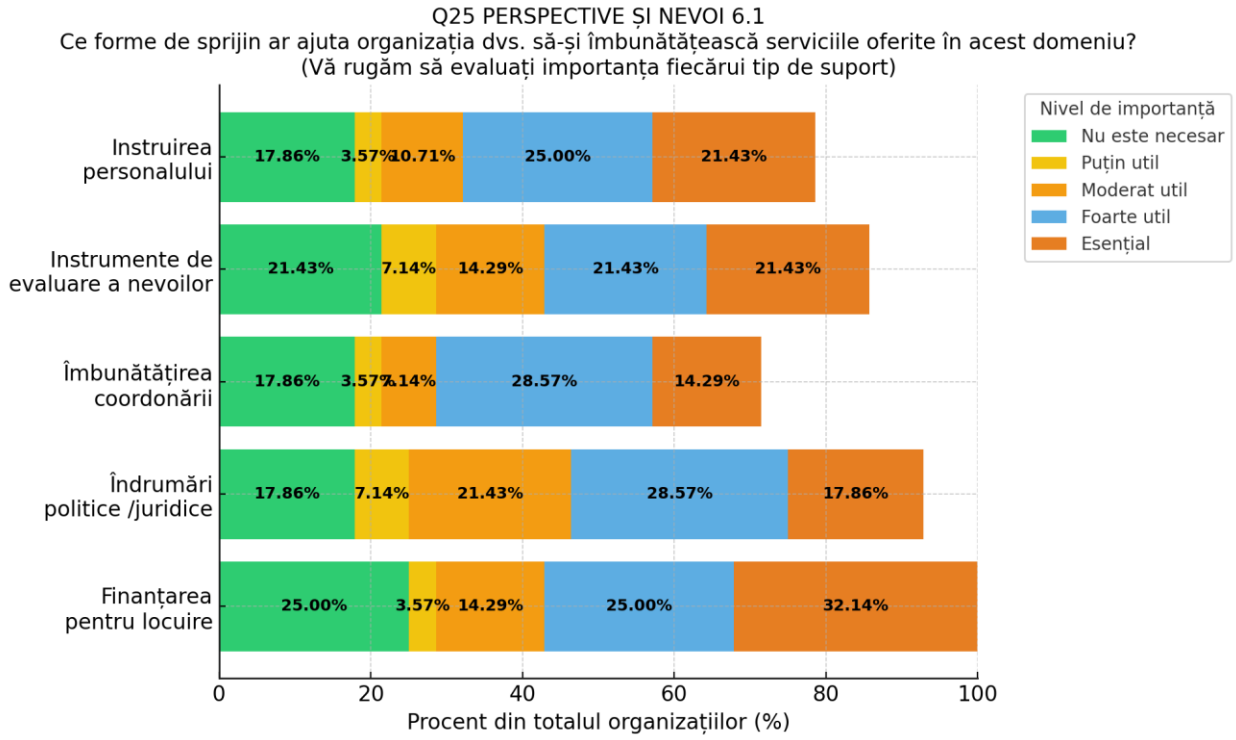
Îndrumările politice și juridice sunt, de asemenea, percepute ca un sprijin valoros. Un număr de 12 respondenți (43%) consideră aceste orientări fie esențiale, fie foarte utile pentru clarificarea cadrului de acțiune și pentru o mai bună aliniere la politicile naționale sau internaționale.

În ceea ce privește **îmbunătățirea coordonării**, 11 respondenți (39%) semnalează că acest aspect ar contribui semnificativ la eficientizarea intervențiilor. Răspunsurile indică o nevoie de mecanisme mai clare și de colaborare sporită între actorii implicați.

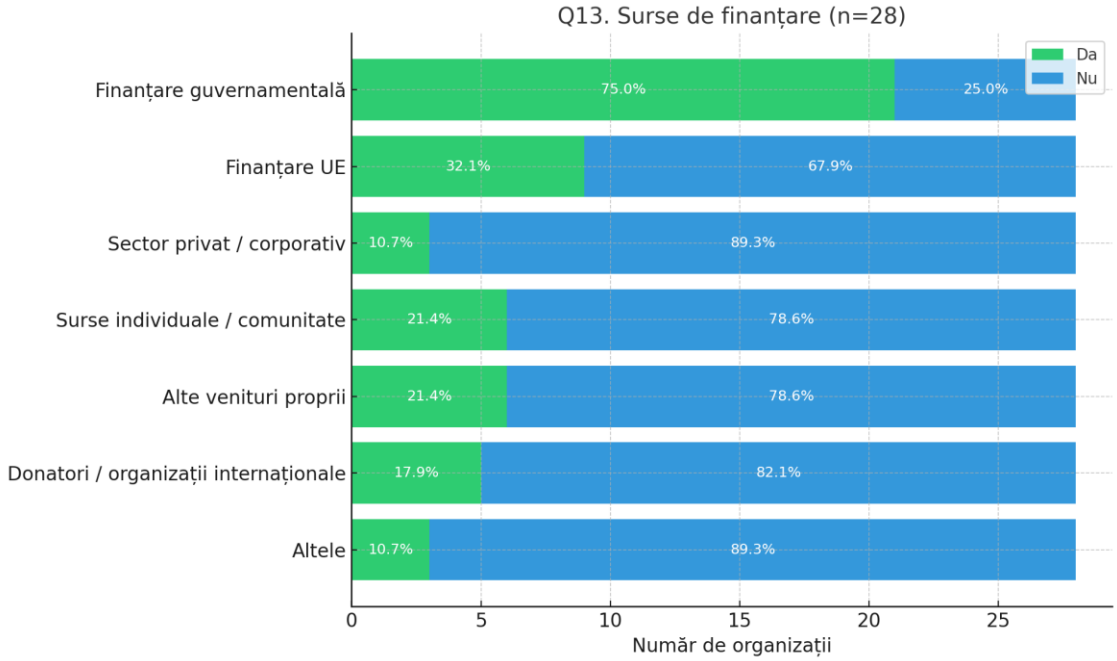
Instrumentele de evaluare a nevoilor sunt considerate importante de aproximativ o treime dintre respondenți (9 din 28). Acest lucru sugerează că multe organizații ar beneficia de metode structurate pentru identificarea și prioritizarea nevoilor beneficiarilor, în special în contexte dinamice sau cu resurse limitate.

În fine, **instruirea personalului** este o altă direcție frecvent menționată. 12 respondenți (43%) consideră acest tip de sprijin ca fiind important, fie sub forma unor sesiuni de formare specializate, fie prin acces la resurse educaționale care să consolideze competențele echipelor lor.

În concluzie, analiza evidențiază faptul că majoritatea organizațiilor ar beneficia de un sprijin sporit sub formă de finanțare, orientare politică/juridică, instrumente de evaluare și dezvoltare de capacități. Intervențiile viitoare ale actorilor de sprijin ar putea fi calibrate pe aceste direcții pentru un impact crescut și sustenabil.

Deși majoritatea organizațiilor au indicat o nevoie clară de sprijin financiar și consolidare instituțională, unele răspunsuri deschise menționează nevoi punctuale, precum **acoperirea costurilor de transport pentru copii** sau **finanțarea serviciilor medicale și a medicamentelor**. Totodată, un număr mic de respondenți au considerat că nu este necesar sprijin suplimentar, ceea ce poate reflecta fie o percepție de autonomie organizațională, fie limitări în capacitatea de absorbție a sprijinului.

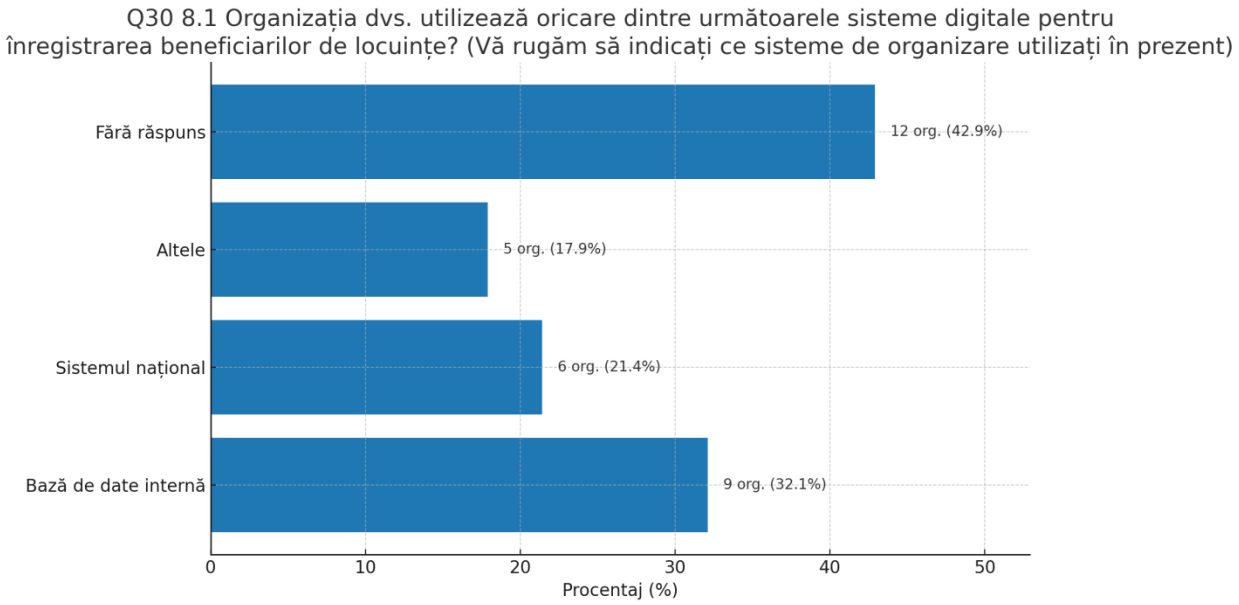
8.3. Date și instrumente digitale

O proporție semnificativă a organizațiilor participante a raportat că utilizează diverse sisteme digitale pentru gestionarea informațiilor privind sprijinul acordat în domeniul locuirii. Din totalul celor 28 de chestionare analizate:

- **9 respondenți (32,1%)** utilizează **o bază de date internă** pentru înregistrarea beneficiarilor;
- **6 respondenți (21,4%)** folosesc **sistemul național de evidență**;
- **5 respondenți (17,9%)** au menționat utilizarea **altor metode** (inclusiv evidențe proprii, centre specifice, mențiuni privind lipsa sistemelor digitale);
- **12 respondenți (42,9%) nu au oferit niciun răspuns** la această întrebare.

Este important de menționat că **unele organizații utilizează concomitent atât baza internă, cât și sistemul național**, ceea ce indică o strategie mixtă de gestionare a datelor.

Distribuția acestor răspunsuri sugerează un nivel moderat de digitalizare în rândul organizațiilor, dar și o fragmentare a practicilor înregistrării datelor. Lipsa accesului la infrastructură digitală unificată și standardizată poate afecta capacitatea de a monitoriza eficient intervențiile în sprijinul refugiaților și de a răspunde coerent nevoilor acestora.

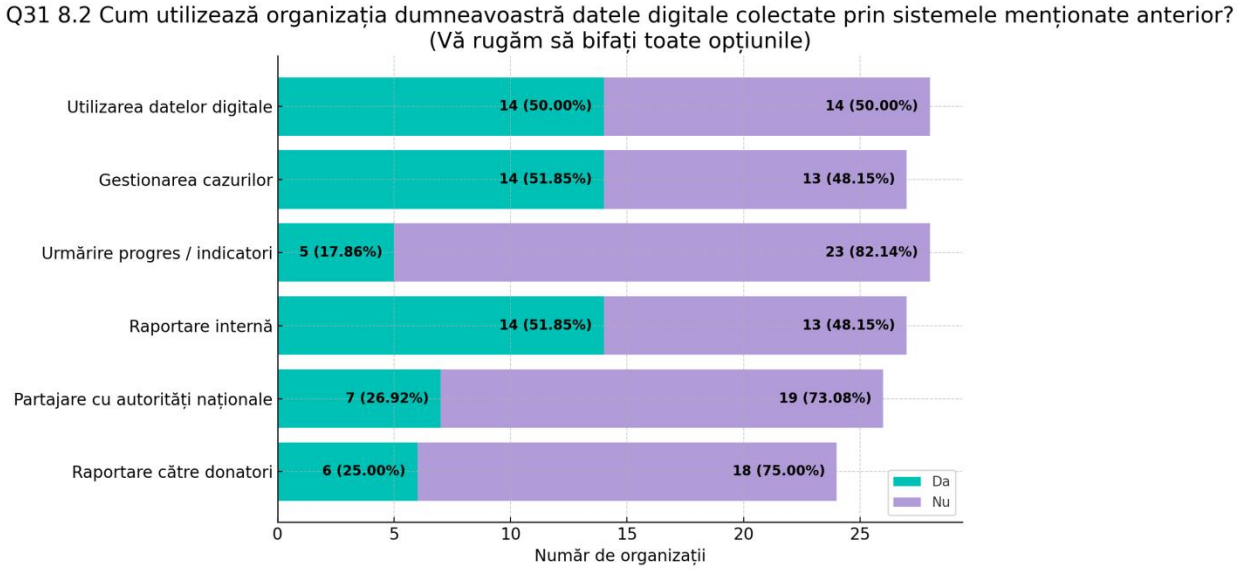

Din totalul celor 28 de respondenți, analiza privind utilizarea datelor digitale colectate evidențiază o diversitate moderată în scopurile pentru care aceste date sunt folosite. Cele mai frecvente utilizări sunt legate de gestionarea cazurilor, menționată de 10 respondenți (35,7%), urmată de raportarea internă și utilizarea generală a datelor în activitatea curentă, fiecare fiind indicate de 9 respondenți (32,1%).

Partajarea datelor cu autorități naționale este practicată de 6 respondenți (21,4%), în timp ce doar 4 respondenți (14,3%) folosesc aceste date pentru raportarea către donatori sau pentru urmărirea progresului și a indicatorilor de performanță.

Este de remarcat că 4 respondenți (14,3%) nu au indicat nicio utilizare a datelor digitale sau nu au răspuns la această întrebare, ceea ce poate reflecta fie lipsa unor astfel de sisteme, fie o limitare în capacitatea de a integra datele în procesele operaționale.

Aceste rezultate sugerează că, deși o parte dintre organizații folosesc instrumente digitale pentru a sprijini activitatea de locuire a refugiaților, utilizarea strategică a acestor date – în special în scopuri de monitorizare, planificare sau raportare externă – rămâne relativ redusă. Acest lucru poate indica atât provocări legate de infrastructura digitală, cât și o posibilă nevoie de sprijin suplimentar în consolidarea capacităților analitice și de raportare.

8.4. Implicarea în activitățile viitoare ale proiectului

La întrebarea privind disponibilitatea de a testa sau oferi feedback pentru un instrument de evaluare a competențelor refugiaților ucraineni, toți cei 28 de respondenți au oferit un răspuns.

Distribuția răspunsurilor este următoarea:

- **4 respondenți (14,3%)** au indicat **disponibilitate directă** de implicare („Da”);
- **15 respondenți (53,6%)** au răspuns că **implicarea depinde de timp și capacitate** („Poate / depinde”);
- **9 respondenți (32,1%)** au declarat că **nu sunt interesate** („Nu”).

Aceste rezultate indică o deschidere moderată față de implicarea practică în viitoarele activități ale proiectului. Majoritatea organizațiilor sunt potențial dispuse să se implice, însă cu rezerve legate de capacitate și disponibilitate de timp, ceea ce reflectă constrângerile instituționale existente.

8.5. Consimțământ privind utilizarea datelor

La finalul chestionarului, organizațiile participante au fost invitate să își exprime opțiunea privind utilizarea informațiilor de contact furnizate, în conformitate cu principiile de protecție a datelor (GDPR). Această întrebare viza posibilitatea includerii organizației într-o listă publică a actorilor interesați.

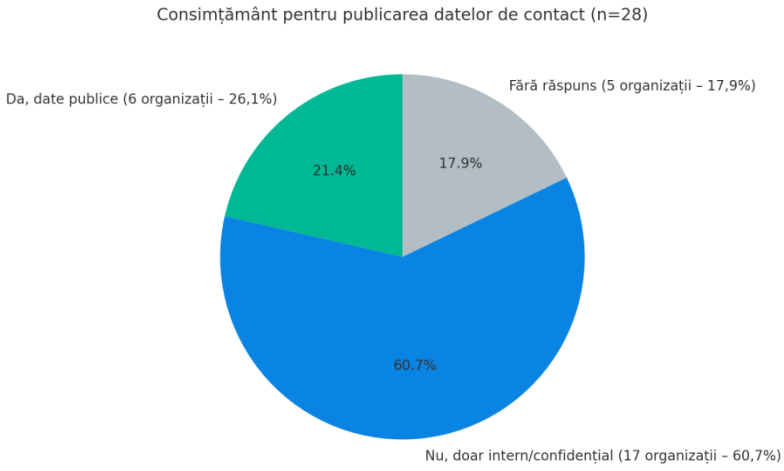
La finalul chestionarului, respondenții au fost invitați să își exprime acordul privind publicarea datelor de contact ale organizației lor într-o listă de actori relevanți. Acest demers sprijină transparența și respectarea principiilor GDPR, permițând în același timp folosirea informațiilor în scopuri de colaborare și cercetare.

Dintre cei **28 de respondenți**:

- **23 de respondenți** au răspuns la întrebare (**82,1%**),
- **5 respondenți** nu au completat secțiunea (**17,9%**) – posibil din neatenție sau indecizie la momentul completării.

Dintre cei 28 de respondenți:

- **6 respondenți (26,1%)** și-au exprimat **acordul** pentru ca datele să fie **făcute publice**;
- **17 respondenți (73,9%)** au optat ca datele să fie folosite **doar intern**, în regim **confidențial**.
- **5 respondenți** nu au completat secțiunea (**17,9%**) – posibil din neatenție sau indecizie la momentul completării.

9. Incluziune și grupuri țintă

9.1. Grupuri sprijinite

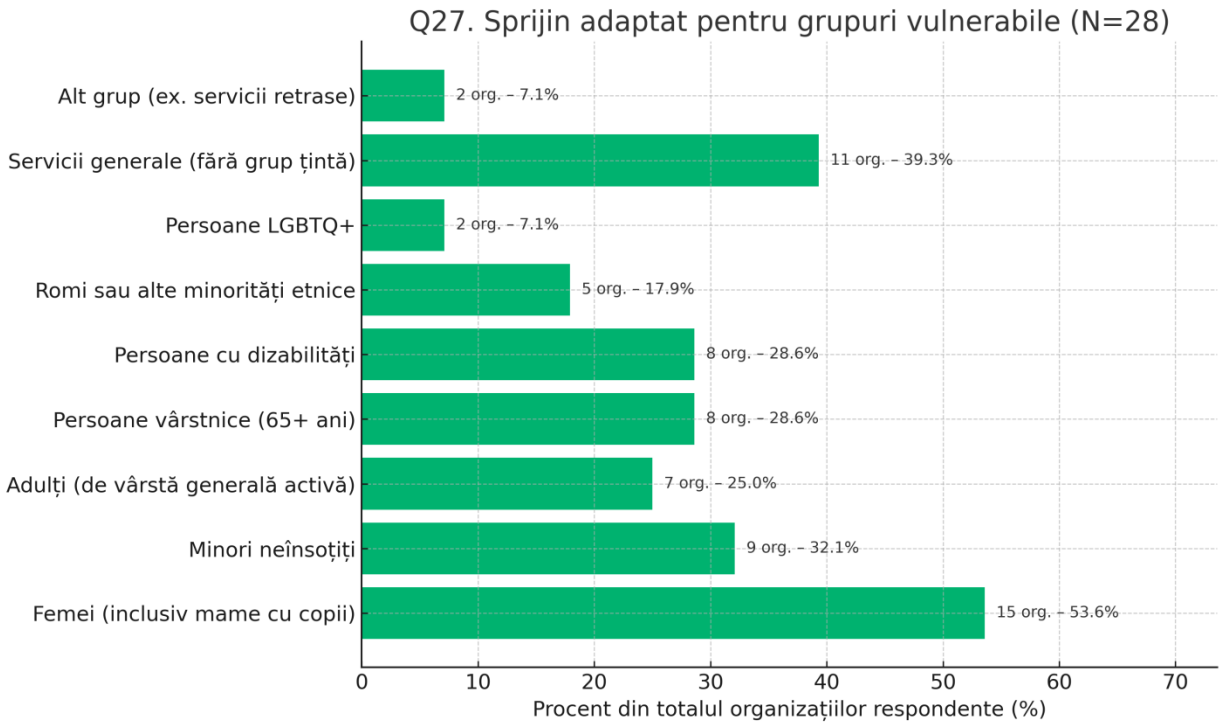
Pentru a înțelege în ce măsură sprijinul pentru locuire este adaptat categoriilor vulnerabile de refugiați, organizațiile participante au fost rugate să indice dacă serviciile oferite vizează grupuri specifice, precum femei cu copii, persoane vârstnice, minorități sau persoane cu dizabilități.

Dintre cei **28 de respondenți**, **26 au răspuns** la această întrebare (**92,9%**), în timp ce **2 respondenți (7,1%) nu au oferit niciun răspuns**.

Distribuția răspunsurilor valide este următoarea:

- **15 respondenți** (din 28, **53,6%**) au menționat că organizația lor oferă sprijin adaptat pentru **femei (inclusiv mame cu copii)**;
- **11 respondenți** (39,3%) au indicat că organizația oferă **servicii generale**, fără o focalizare explicită pe un anumit grup țintă;
- **9 respondenți** (32,1%) au menționat că organizația vizează servicii pentru **minori neînsoțiți**;
- **8 respondenți** (28,6%) au menționat că organizația sprijină **persoane vârstnice (65+ ani)**;
- **8 respondenți** (28,6%) au indicat că organizația oferă servicii pentru **persoane cu dizabilități**;
- **7 respondenți** (25%) au menționat că includ în programe **adulți de vârstă activă**;
- **5 respondenți** (17,9%) au indicat sprijin pentru **persoane aparținând minorităților etnice** (inclusiv romi);
- **2 respondenți** (7,1%) au menționat sprijin pentru **persoane LGBTQ+**;
- **2 respondenți** (7,1%) au indicat **alte categorii**, precum sprijin acordat în trecut sau servicii retrase temporar.

Aceste date indică o orientare moderată spre adaptarea serviciilor în funcție de vulnerabilități specifice, cu un accent mai pronunțat asupra sprijinului acordat femeilor și copiilor. Totodată, grupurile precum persoanele LGBTQ+ sau minoritățile etnice sunt semnificativ mai puțin vizate în intervențiile actuale.

9.2. Servicii adaptate

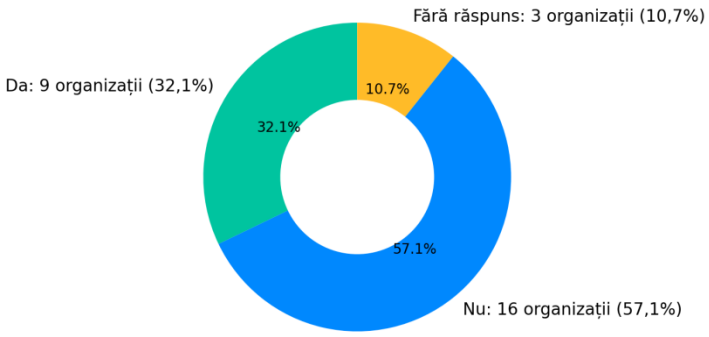
În ciuda preocupării declarate pentru anumite grupuri vulnerabile, **9 din cei 28 de respondenți (32,1%)** au declarat că au realizat adaptări specifice, în timp ce **16 respondenți (57,1%)** nu au efectuat modificări în acest sens, iar **3 respondenți (10,7%) nu au oferit niciun răspuns**

Exemplele menționate includ:

- amenajarea unor spații sanitare adecvate (ex. construire baie);
- acordarea de servicii de informare și consiliere pentru recunoașterea statutului de persoană cu dizabilități;
- adaptarea locuințelor la nevoile familiilor;
- înființarea unui centru dedicat familiilor cu copii;
- încheierea de protocoale cu ONG-uri;
- realizarea și distribuirea de materiale informative în limba ucraineană.

Această discrepanță între recunoașterea importanței grupurilor vulnerabile și implementarea efectivă a măsurilor adaptate evidențiază dificultăți legate de resurse, capacitate instituțională și cadrul de acțiune.

Q28 7.3. Ați făcut vreo adaptare pentru a deservi mai bine grupurile de refugiați vulnerabili sau marginalizați?

10. Concluzii și recomandări

Analiza datelor colectate prin chestionarul SMART UA (n = 28 respondenți) oferă o imagine detaliată a sprijinului pentru accesul la locuire destinat refugiaților ucraineni în România. Rezultatele, deși exploratorii și nereprezentative la nivel național, evidențiază tendințe clare și probleme structurale majore.

10.1. Lecții-cheie din cartografierea sprijinului pentru locuire

- **Fragmentare și capacitate limitată** – doar o treime dintre respondenți (9 din 28) sunt implicați activ în sprijinirea accesului la locuire. Majoritatea sprijinului este punctual și de scurtă durată, iar soluțiile de locuire pe termen lung și sprijinul juridic sunt marginale.
- **Bariere structurale persistente** – lipsa locuințelor disponibile și costurile ridicate de închiriere sunt probleme dominante (raportate de peste 80% dintre respondenți). Lipsa unui cadru de coordonare și dificultățile birocratice agravează situația.
- **Colaborare inegală între actori** – există relații funcționale cu autoritățile locale și ONG-urile, însă colaborarea cu sectorul privat (proprietari, companii) și organizațiile de beneficiari este foarte slabă sau inexistentă.
- **Digitalizare neuniformă** – organizațiile utilizează instrumente digitale heterogene, în principal pentru evidența operațională, nu pentru monitorizare strategică. Lipsa unor indicatori standard și a unei baze de date comune limitează planificarea eficientă.
- **Nevoi convergente** – finanțarea pentru locuire este principala prioritate declarată, urmată de îndrumările politico-juridice, instruirea personalului și mecanismele de coordonare. Apar și nevoi punctuale (ex. transportul copiilor la grădiniță, finanțarea serviciilor medicale).

10.2. Obstacole și decalaje identificate

- Sistemul actual este **fragmentat**, iar resursele și capacitatea organizațiilor sunt limitate. Există un **decalaj evident între recunoașterea nevoilor și posibilitatea implementării de soluții**.

- Unele grupuri vulnerabile (minorități, persoane LGBTQ+) sunt rar vizate de adaptări dedicate, deși mamele cu copii și copiii sunt o prioritate declarată.
- Colaborarea interinstituțională este punctuală, fără mecanisme clare și predictibile la nivel local sau județean.

10.3. Perspective pentru implicare ulterioară

- Doar 14% dintre respondenți își declară disponibilitatea imediată de implicare în activități viitoare, în timp ce 53% ar putea participa „în funcție de resurse și timp". Această situație reflectă **suprasolicitarea organizațiilor** și nevoia de stimulente și sprijin suplimentar.

10.4 Recomandări

Pe baza rezultatelor, sunt necesare intervenții coordonate și multisectoriale. Recomandările sunt structurate pe termen scurt, mediu și lung și includ acțiuni specifice pentru diferite categorii de actori, precum și direcții pentru continuarea proiectului SMART UA.

10.5. Acțiuni strategice pe termen scurt (0–6 luni)

1. **Sprijin financiar rapid** – Linii de finanțare flexibile pentru chirii și costuri conexe (garanții, utilități) prin mecanisme simple (vouchere, micro-granturi). Acoperirea nevoilor punctuale (transport copii, hrană, medicamente).
2. **Clarificarea cadrului politico-juridic** – Ghiduri practice și modele de contracte pentru autorități și ONG-uri, plus o linie de consiliere juridică centralizată.
3. **Mecanisme locale de coordonare** – Grupuri interinstituționale funcționale în fiecare județ/municipiu, cu puncte focale desemnate și canale rapide de comunicare.
4. **Instrumente minime de management de caz** – Registru comun simplu (Excel/Google Sheets) și indicatori minimi (număr cazuri active, timp mediu de plasare, menținere în locuință la 3/6/12 luni).

10.6. Acțiuni strategice pe termen mediu (6–18 luni)

5. **Program de închiriere socială și garanții** – Fond de garanție pentru chirie, administrat local, și pachete de stimulente pentru proprietari (plăți rapide, asigurare daune, suport de mediere).
6. **Instruirea personalului** – Formări pe teme precum mediere cu proprietarii, instrumente juridice, management de caz și integrarea grupurilor vulnerabile. Schimburi de bune practici între județe.
7. **Standardizarea instrumentelor digitale** – Trecerea la o bază comună cu date agregate și rapoarte automate. Integrarea unor module pentru monitorizare și raportare strategică.
8. **Extinderea colaborării cu alți actori** – Implicarea sectorului privat, a organizațiilor de beneficiari și a cultelor religioase. Dezvoltarea de protocoale clare de parteneriat.

10.7. Acțiuni strategice pe termen lung (18+ luni)

9. **Portofoliu de locuințe accesibile** – Crearea unui fond local de locuințe publice și private disponibile pentru refugiați și grupuri vulnerabile, inclusiv renovarea spațiilor subutilizate.
10. **Politici integrate și predictibile** – Integrarea sprijinului locativ cu ocuparea forței de muncă și educația. Planificare bugetară multianuală pentru răspunsuri flexibile la situații de criză.

10.8. Acțiuni specifice pe categorii de actori

- **Autorități locale** – Desemnarea de puncte focale, grupuri de coordonare, gestionarea fondurilor pentru chirie și stimularea proprietarilor.
- **Ministere și agenții naționale** – Clarificarea ghidajului juridic, standardizarea indicatorilor, facilitarea accesului la fondul locativ public.
- **ONG-uri** – Extinderea serviciilor sociale și juridice, pilotarea unor instrumente standardizate de management de caz, documentarea bunelor practici.
- **Sector privat și proprietari** – Parteneriate pentru închiriere socială, listări de locuințe accesibile, colaborare cu agenții imobiliare.
- **Donatori și finanțatori** – Prioritizarea granturilor flexibile și finanțarea pilotajelor de coordonare digitală și instruire.
- **Rețele comunitare și culte** – Identificarea cazurilor urgente, sprijin în mediere și traducere, implicarea beneficiarilor în planificarea intervențiilor.

10.9. Mesaj central

Pentru a răspunde eficient nevoilor refugiaților ucraineni, este necesar un **sistem coerent și predictibil** de sprijin pentru locuire. Acesta trebuie să combine:

- **finanțarea flexibilă**,
- **mecanismele clare de coordonare**,
- **parteneriatele multisectoriale**,
- **instrumentele digitale și de monitorizare**.

Implementarea acestor măsuri ar permite trecerea de la soluții punctuale, reactive, la **intervenții strategice, sustenabile și incluzive**, cu impact real asupra integrării refugiaților în comunitățile gazdă.

11. Anexe

Anexa 1 -Lista organizațiilor care și-au dat consimțământul pentru publicarea datelor

6 dintre cele 24 de organizații participante și-au dat consimțământul pentru publicarea datelor

1. Asociația Habitat for Humanity România (O07)

- **Persoană de contact:** Olaru Ana Maria
- **Județ:** București
- **Localitate:** București
- **Adresă:** Str. Naum Râmniceanu 45A, Sector 1, București
- **Telefon:** 0765 212 808
- **Email:** ana.olaru@habitat.ro
- **Website:** www.habitat.ro
- **Tip organizație:** ONG
- **Zonă activități:** București
- **Oferă în prezent locuințe/sprijin pentru locuire:** Nu
- **Număr de refugiați ucraineni sprijiniți în prezent:** 0
- **Colaborează cu alți actori în sprijinirea refugiaților:** Nu
- **Acord publicare date:** Da

2. Direcția Generală de Asistență Socială a Municipiului București (O08)

- **Persoană de contact:** Mădălina Banu
- **Județ:** București
- **Localitate:** București
- **Adresă:** Str. Constantin Mille nr. 10, Sector 1
- **Telefon:** 021 314 23 15
- **Email:** registratura@dgas.ro
- **Website:** www.dgas.ro
- **Tip organizație:** Autoritate publică
- **Zonă activități:** Municipiul București
- **Oferă în prezent locuințe/sprijin pentru locuire:** Nu
- **Număr de refugiați ucraineni sprijiniți în prezent:** 0
- **Colaborează cu alți actori:** Da (autoritatea locală, organizații religioase, ONG-uri)
- **Acord publicare date:** Da

3. Direcția de Asistență Socială, Primăria Reșița (O13)

- **Persoană de contact:** Marcu Simona-Paunela
- **Județ:** Caraș-Severin
- **Localitate:** Reșița
- **Adresă:** Str. Piața Republicii nr. 44, Cod poștal 320026

- **Telefon:** 0734 984 622
- **Email:** Paunela_sss@yahoo.com
- **Tip organizație:** Autoritate publică
- **Zonă activități:** Municipiul Reșița
- **Oferă în prezent locuințe/sprijin pentru locuire:** Nu
- **Colaborează cu alți actori:** Nu
- **Acord publicare date:** Da

4. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava (O21)

- **Persoană de contact:** Nicoleta Daneliuc (purtător de cuvânt)
- **Județ:** Suceava
- **Localitate:** Suceava
- **Adresă:** Bulevardul George Enescu nr. 16
- **Telefon:** 0731 199 700
- **Email:** daneliuc.niculina@dpcsv.ro
- **Website:** Pagina Facebook: Protectia Copilului Suceava
- **Tip organizație:** Autoritate publică
- **Zonă activități:** Județul Suceava
- **Oferă în prezent locuințe/sprijin pentru locuire:** Nu
- **Număr de refugiați ucraineni sprijiniți în prezent:** 0
- **Colaborează cu alți actori:** Nu
- **Acord publicare date:** Da

5. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Tulcea (O22)

- **Persoană de contact:** Micu Laura Lăcrămioara
- **Județ:** Tulcea
- **Localitate:** Tulcea
- **Adresă:** Strada Păcii nr. 93
- **Telefon:** 0240 516 466
- **Email:** secretaria@tdgaspctl.ro
- **Tip organizație:** Autoritate publică
- **Zonă activități:** Județul Tulcea
- **Oferă în prezent locuințe/sprijin pentru locuire:** Nu
- **Număr de refugiați ucraineni sprijiniți în prezent:** 0
- **Colaborează cu alți actori:** Nu
- **Acord publicare date:** Da

6. Fundația Rebenciuc (O24)

- **Persoane de contact:** Rebenciuc Elena (Președinte), Popa Alina Elena (Director)
- **Județ:** Vâlcea
- **Localitate:** Băile Olănești
- **Adresă:** Str. Forestierilor nr. 12
- **Telefon:** 0758 596 426
- **Email:** alina.elena.popa1976iulie15@gmail.com

- **Tip organizație:** ONG
- **Zonă activități:** Băile Olănești, Ocnele Mari, Râmnicu Vâlcea
- **Oferă în prezent locuințe/sprijin pentru locuire:** Da (adăpost privat temporar, adăpost colectiv temporar, cazare pe termen lung, asistență juridică, ajutoare financiare, servicii de informare, asistență socială/mentorat)
- **Număr de refugiați ucraineni sprijiniți în prezent:** 501-750
- **Colaborează cu alți actori:** Da (autorități locale)
- **Acord publicare date:** Da

Bibliografie

- Asociația Social Incubator. (2023). *Cartografierea actorilor sociali relevanți pentru sprijinul refugiaților ucraineni în România – Raport de cercetare*. București: Asociația Social Incubator.
- Breivik-Khan, H. (2025). Non-exceptional humanitarian spaces: The emergency reception of Ukrainian refugees as contingency planning for domestic mass displacement in Romania. *City, Territory and Architecture, 12*(16), 1–15. https://doi.org/10.1186/s40410-025-00265-9
- Expert Forum. (2023). *Problemele refugiaților ucraineni și ce ne spun ele despre România* (Policy Brief nr. 152). București: expertforum.ro.
- Guvernul României. (2022). *Ordonanța de urgență nr. 15/2022 privind acordarea de sprijin și asistență persoanelor provenite din zona conflictului armat din Ucraina*.
- Guvernul României. (2024). *Ordonanța de urgență nr. 96/2024 privind acordarea de sprijin și asistență umanitară de către statul român persoanelor provenite din zona conflictului armat din Ucraina*.
- Guvernul României. (2025). *Ordonanța de urgență nr. 15/2025 pentru modificarea OUG nr. 96/2024*.
- Habitat for Humanity International. (2024). *Ukraine 2-Year Update Report*. Habitat for Humanity. https://www.habitat.org/sites/default/files/documents/Habitat%20for%20Humanity_Ukraine%202%20Year%20Report.pdf
- HIAS & Center for Comparative Migration Studies (CSCM). (2023). *Labour Market Assessment on Ukrainian Refugees in Romania*. București: HIAS.
- Norwegian Refugee Council. (2023). *Hope and Uncertainty: A Needs Assessment of Ukrainian Youth Refugees in Romania and Moldova*. Oslo: NRC.
- OECD. (2023). *What are the integration challenges of Ukrainian refugee women?* Paris: OECD Publishing.
- Radio Europa Liberă România. (2024). *Guvernul a redus valoarea și perioada de acordare a ajutoarelor pentru refugiați*.
- UNHCR. (2025). *Ukraine Refugee Situation – Romania*. https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine
- UNHCR, IOM, & Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR). (2024). *Studiul SEIS România 2024: Situația socio-economică a refugiaților ucraineni în România*. United Nations High Commissioner for Refugees. https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2024-11/studiul_pt_progrese_2024redone_1.pdf
- UNHCR. (2024, aprilie). *Inter-Agency Operational Update: România* [Raport operațional]. UNHCR România. https://data.unhcr.org/en/documents/download/109085